

**BAREM DE NOTARE**  
**Olimpiada la Economie – Clasa a XI-a (limba română)**

<b>Evaluarea cunoștințelor teoretice și a capacității de aplicare a conceptelor economice</b>			
<b>I. Indicați valoarea de adevăr a afirmațiilor și argumentați răspunsul</b>			
<b>Itemul</b>	<b>Criterii de evaluare</b>	<b>Punctaj maxim</b>	<b>Răspunsuri corecte</b>
<b>1</b>	L - Răspunsul lipsește 0 - Răspunsul este incorect 1 - Pentru răspunsul corect selectat (Adevărat / Fals) 1 - Pentru argumentarea economică corectă a răspunsului	2 p.	ADEVĂRAT Capitalul fix se uzează fizic prin simpla trecere a timpului, indiferent de utilizare (uzura fizică și morală). Exemplu: utilajele se deteriorează chiar și în repaus (rugină, degradare mecanică, uzura morală prin învechire tehnologică).
<b>2</b>		2 p.	FALS Cuvântul «întotdeauna» și clauza «indiferent de alți factori» invalidează afirmația. Oferta depinde și de alți factori non-preț (costul altor inputuri, tehnologie, reglementari). Reducerea costului grâului este necesară, nu suficientă pentru creșterea ofertei de pâine.
<b>3</b>		2 p.	FALS AVC nu scade continuu: scade inițial (când MPL crește), atinge un minim, apoi CRESTE din cauza legii randamentelor descrescătoare. Curba AVC are formă de U. Argumentul causal din afirmație este greșit: repartizarea cheltuielilor variabile la mai multe unități descrie AFC, nu AVC.
<b>4</b>		2 p.	ADEVĂRAT Consumatorul rațional urmărește maximizarea utilității totale, aceasta atingând maximumul când $UM = 0$ (punctul de saturație), nu când UM este maximă. Consumatorul continuă să consume cât timp $UM > 0$ , se oprește când $UM = 0$ .
<b>5</b>		2 p.	Răspuns corect: ADEVĂRAT Argumentare corectă (se acordă 1 p. pentru oricare dintre elementele de mai jos, cu referire la mecanismul economic): Când $MC < AC$ , fiecare unitate suplimentară produsă adaugă la costul total o valoare mai mică decât media existentă → media totală scade. Acest mecanism este identic cu cel al mediei aritmetice: dacă valoarea nou adăugată este sub medie, media scade. Relația dintre MC și AC este una de tip „regulă a mediei”: AC scade atâta timp cât $MC < AC$ , atinge minimumul când $MC = AC$ , și crește când $MC > AC$ . Acceptat și: exemplu numeric consistent — dacă $AC = 20$ lei/unitate și $MC = 15$ lei, producerea unității suplimentare reduce AC sub 20 lei. NU se acceptă ca argumentare suficientă: „pentru că MC este mai mic” (circular, fără explicarea mecanismului causal).

## II. Selectați răspunsurile corecte

Itemul	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Răspunsuri corecte
5	L - Răspunsul lipsește 0 - Răspunsul este incorect 1 - Pentru fiecare raspuns corect selectat	2 p.	Răspunsuri corecte: b) și c) b) Reducerea prețului la furaje → costuri de producție scad → curba ofertei se deplasează spre dreapta. (corect) c) Subvenții pentru producători → costuri efective scad → oferta crește. (corect).
6	2 - Pentru ambele răspunsuri corecte selectate Important! Dacă este selectat cel puțin un răspuns greșit, punctajul pentru item este 0 p., indiferent de răspunsurile corecte. Punctaj minim per item: 0 p.	2 p.	Răspunsuri corecte: a) și c) a) $EdP = \Delta Q\% / \Delta P\%$ → dacă $\Delta P = +1\%$ , atunci $\Delta Q = -3\%$ . (corect) c) Dacă $\Delta P = -2\%$ , atunci $\Delta Q = +6\%$ ( $Ed = -3 \times (-2\%) = +6\%$ ). (corect)
7		2 p.	Răspunsuri corecte: a) și b) a) $TC = TFC + TVC = 400 + 600 = 1.000$ lei (corect) b) $TR = P \times Q = 45 \times 50 = 2.250$ lei (corect) Profit real = $TR - TC = 2.250 - 1.000 = +1.250$ lei (firmă profitabilă).
8		2 p.	Răspunsuri corecte: a) și c) a) MU scade → UT crește cu rată descrescătoare → UT maximă la saturatie. (corect) c) La saturație: $UM = 0$ și UT este maximă. (corect).
9		2 p.	Răspunsuri corecte: a) și c) a) Firmele sunt price-taker: acceptă prețul pieței. (corect) c) Produsul este omogen (perfect substituibil din perspectiva cumpărătorilor). (corect).
10		2 p.	Răspunsuri corecte: b) și d) b) Preț maxim mai mic decât PE → QD mai mare decât QS → apare deficit (exces de cerere). (corect) d) Consecința directă: unii chiriași nu găsesc apartamente la prețul impus. (corect).
11		2 p.	Răspunsuri corecte: a) și b) a) Fiecare lucrător suplimentar dispune de mai puțin din factorul fix → eficiența combinației de factori scade. (corect) b) Când $MPL = 0$ , fiecare lucrător suplimentar nu mai adaugă producție → Q este la maxim. (corect).
12		2 p.	Răspunsuri corecte: a) și b) Calcul: $QD = QS \rightarrow 90 - 2P = P + 30 \rightarrow 60 = 3P \rightarrow PE = 20$ lei $QE = 90 - 2 \times 20 = 50$ unitati (verificare: $QS = 20 + 30 = 50$ corect) a) PE = 20 lei (corect) b) QE = 50 unitati (corect).
13		2 p.	Răspunsuri corecte: b) și c)

			Explicație: $AFC = TFC/Q$ — TFC este constant, Q crește → AFC scade continuu (b ✓). AVC reflectă randamentele factorului variabil: când MPL crește, AVC scade; când MPL scade (randamente descrescătoare), AVC crește → formă de U (c ✓).
14		2 p.	Răspunsuri corecte: b) și c) Explicație: Când $\Delta P_x > 0$ și $\Delta Q_y > 0$ (cererea pentru Y crește), consumatorii înlocuiesc X cu Y → X și Y sunt substituibile (b ✓). $E_{xy} = \% \Delta Q_y / \% \Delta P_x > 0$ → pozitiv (c ✓).
15		2 p.	Răspunsuri corecte: b) și d) b) Salariul sacrificat și chiria la care tânărul renunță sunt costuri implicite — ele nu apar în contabilitate, dar reduc profitul economic față de profitul contabil. Cu cât costurile implicite sunt mai mari, cu atât profitul economic se îndepărtează în sens negativ de profitul contabil. ✓ d) Profit economic = Profit contabil – Costuri implicite. Dacă costurile implicite (salariu sacrificat + chirie sacrificată + dobândă sacrificată la economii) depășesc profitul contabil, profitul economic devine negativ, chiar dacă profitul contabil rămâne pozitiv. ✓
<b>III. Asociați corect elementele din cele doua coloane</b>			
Itemul	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Răspunsuri corecte
16	L - Răspunsul lipsește 0 - Asocieri incorecte 1 - 1 asociere corectă 2 - 2 asocieri corecte	2 p.	A - Ofertă elastică la preț → Afirmația 1 B - Ofertă inelastică la preț → Afirmația 3 Afirmația 1: $\Delta P\%$ determină $\Delta QS\%$ mai mare, în același sens → EsP mai mare decât 1 (corect) Afirmația 3: $\Delta P\%$ determină $\Delta QS\%$ mai mic, în același sens → EsP mai mic decât 1 (corect)
17		2 p.	A - Cost fix (FC) → Afirmația 2 B - Cost variabil (VC) → Afirmația 1 Afirmația 2: rămân constante indiferent de Q, inclusiv la $Q = 0$ → FC (corect) Afirmația 1: cresc cu producția și scad cu reducerea ei → VC (corect)
18		2 p.	A - Oligopol → Afirmația 1 B - Concurență monopolistică → Afirmația 2 Afirmația 1: număr mic firme mari; decizia uneia influențează celelalte (corect) Afirmația 2: mulți producători, bunuri diferențiate, intrare liberă (corect)
19		2 p.	A - Utilitate marginală → Afirmația 1 B - Utilitate totală → Afirmația 2 Afirmația 1: satisfacția suplimentară dintr-o unitate adițională → UM (corect) Afirmația 2: suma satisfacțiilor din toate unitățile consumate → UT (corect)
20		2 p.	A - Creșterea cererii (deplasare spre dreapta) → Afirmația 1 B - Scăderea cererii (deplasare spre stânga) → Afirmația 4 Afirmația 1: creșterea venitului consumatorilor pentru bun normal → cerere crește (corect) Afirmația 4: reducerea numărului de cumpărători → cerere scade (corect)
21		2 p.	A - Productivitatea medie a muncii (APL) → Afirmația 2

B - Productivitatea marginală a muncii (MPL) → Afirmația 1  
 Afirmația 2: raportul Q/L → APL = Q/L (corect)  
 Afirmația 1: sporul Q obținut prin angajarea unui lucrător suplimentar → MPL (corect)

#### IV. Rezolvați problemele

Itemul	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Răspunsuri corecte
22	a. formulă corectă - 0,5 p.; rezolvare corectă - 1,5 p. b. formulă corectă - 0,5 p.; rezolvare corectă - 1,5 p. c. formulă corectă - 0,5 p.; rezolvare corectă - 1,5 p.	6 p.	<p>Date: P0 = 20 lei, Q0 = 500 l/luna; P1 = 25 lei, Q1 = 350 l/luna</p> <p>a) Formula: <math>EdP = -(\Delta Q/Q0) / (\Delta P/P0)</math>  <math>\Delta Q = 350 - 500 = -150</math>; <math>\Delta P = 25 - 20 = 5</math>  <math>EdP = -(-150/500) / (5/20) = 0,30 / 0,25 = 1,2</math>            Rezultat: <math> EdP  = 1,2</math> mai mare decât 1 → cerere ELASTICĂ la pret.</p> <p>b) Formula: <math>TR = P \times Q</math>  <math>TR1 = 20 \times 500 = 10.000</math> lei  <math>TR2 = 25 \times 350 = 8.750</math> lei            TR a SCAZUT cu 1.250 lei → creșterea prețului a redus venitul total.</p> <p>c) Decizie: creșterea prețului NU a fost avantajoasă (TR a scăzut).            La cerere elastică, creșterea P → TR scade (evoluție în sens invers).            Recomandare: managerul ar trebui să REDUCĂ prețul sau să îl mențină la 20 lei;            orice creștere ulterioară va reduce și mai mult TR.            NU se acceptă: decizia de a crește prețul - contradicție cu raționamentul.</p>
23		6 p.	<p>Date: TC: Q0=3.000; Q1=4.200; Q2=5.200; Q3=6.000; Q4=7.000; Q5=8.400 lei. P=1.400 lei/set.            FC = TC(Q=0) = 3.000 lei (constant).</p> <p>a) Formula <math>AC = TC/Q</math>   <math>MC = \Delta TC/\Delta Q = TC(Q) - TC(Q-1)</math>  <math>Q=1</math>: AC=4.200 MC=1.200   <math>Q=2</math>: AC=2.600 MC=1.000  <math>Q=3</math>: AC=2.000 MC=800   <math>Q=4</math>: AC=1.750 MC=1.000  <math>Q=5</math>: AC=1.680 MC=1.400</p> <p>b) Formula: profitul = TR - TC (TR = P x Q = 1.400 x Q)            profit(1)=-2.800 profit(2)=-2.400 profit(3)=-1.800 profit(4)=-1.400 profit(5)=-1.400            Firma înregistrează pierdere la toate nivelurile.</p> <p>c) Q optim: la Q=5, MC = 1.400 = P → condiția MC = P atinsă.            La Q mai mic decât 5: MC mai mic decât P → al 5-lea set reduce pierderea → continua.</p>

			La Q mai mare decât 5: MC mai mare decât P → pierderea crește → nu produce suplimentar. Decizie continuare: $TVC(Q=5) = 8.400 - 3.000 = 5.400$ lei mai mic decât $TR = 7.000$ lei → TR mai mare decât TVC → firma acoperă VC și parte din FC → CONTINUĂ pe termen scurt.
24		6 p.	<p>Date tabel: <math>P=8 \rightarrow QS_{cald}=200, QS_{rece}=80</math>   <math>P=12 \rightarrow QS_{cald}=400, QS_{rece}=100</math> Functii sezon cald: <math>QD = 800 - 50P</math>   <math>QS = 50P - 200</math></p> <p>a) Formula: <math>EsP = (\Delta QS/QS_0) / (\Delta P/P_0)</math> Sezon cald: <math>(200/200) / (4/8) = 1,0/0,5 = 2,0 \rightarrow</math> ofertă ELASTICĂ (EsP mai mare decât 1) Sezon rece: <math>(20/80) / (4/8) = 0,25/0,5 = 0,5 \rightarrow</math> ofertă INELASTICĂ (EsP mai mic decât 1)</p> <p>b) Echilibru: <math>QD = QS \rightarrow 800 - 50P = 50P - 200 \rightarrow 1.000 = 100P</math> <math>PE = 10</math> lei/kg   <math>QE = 800 - 50 \times 10 = 300</math> kg/saptamana Verificare: <math>QS = 50 \times 10 - 200 = 300</math> (corect)</p> <p>c) Comparare: <math>EsP_{cald}=2,0</math> (elastica) vs. <math>EsP_{rece}=0,5</math> (inelastica). Sezon cald: producătorul ajustează rapid cantitatea → reacție proporțională. Sezon rece: capacitate limitată (sere, costuri fixe ridicate) → ofertă rigidă. Relație elasticitate-timp: perioadă scurtă → ofertă mai inelastică. Pe termen lung, producătorii pot adapta capacitatea → ofertă mai elastică. Consecința pentru consumatori iarna: prețuri mai ridicate la cantitate mică; volatilitate mare a prețurilor la șocuri de cerere.</p>

### Evaluarea competențelor analitice și de argumentare prin studiile de caz

#### V. Analizați studiile de caz propuse și elaborați soluții economice argumentate

Itemul	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Răspunsuri corecte
25	<p>identificarea corectă a problemei economice - 1 p.;</p> <p>analiza factorilor determinanți și utilizarea datelor - 5 p.;</p> <p>formularea soluțiilor/propușerilor - 2 p.;</p> <p>argumentarea logică și calitatea redactării - 2 p.</p>	10 p.	<p>Piața merelor: vânzare imediată sau stocare?</p> <p>1 - Identificarea problemei economice (1 p.): 1 p.: decizie de alocare producție între vânzare imediată și stocare în condiții de incertitudine de preț; variația sezonieră reflectă dezechilibrul sezonier cerere-ofertă (ofertă abundentă toamna → preț scăzut; ofertă redusă iarna → preț ridicat). 0,5 p.: identifică tipul deciziei fără a numi conceptul economic al diferenței de preț.</p> <p>2 - Analiza factorilor determinanți (5 p.   5 elemente x 1 p.): 1p.: Toamna toți producătorii vând simultan → oferta agregată crește brusc → presiune de scădere a prețului la 4 lei/kg. [date din text] 1p.: Cererea este relativ stabilă (dat în text) → variația prețului determinată preponderent de ofertă, nu de cerere.</p>

		<p>1p.: Iarna oferta scade → prețul crește la 9 lei/kg; mecanism cerere-ofertă explicat.  1p.: Comportamentul celorlalti producatori: dacă mulți stocază simultan, oferta de iarna crește → prețul scade sub 9 lei/kg (riscul din text).  1p.: Interdependența deciziilor: rațional individual, dar dacă toți procedează la fel → problemă de coordonare pe piață.</p> <p>3 - Calcul și decizie (2 p.):  Opțiunea 1 (vânzare imediată): 4,00 lei/kg  Opțiunea 2 (stocare 5 luni):  Preț iarnă: 9,00 lei/kg  Cost stocare: <math>5 \times 0,40 = 2,00</math> lei/kg  Cost oportunitate: 1,00 lei/kg  Profit net Opt.2 = <math>9,00 - 2,00 - 1,00 = 6,00</math> lei/kg  Avantaj stocare: <math>6,00 - 4,00 = 2,00</math> lei/kg → STOCAREA este mai avantajoasă.  Nota: costul de oportunitate (1,00 lei/kg) se aplică exclusiv Optiunii 2.  Nu se acceptă cost de oportunitate alternativ pentru Opțiunea 1.</p> <p>4 - Fenomen economic + 2 masuri (2 p.):  Fenomen (1 p.): problemă de coordonare / efect de turmă / creștere ofertă agregată de iarna ca efect al deciziilor similare.  Masura 1 - producător individual (0,5 p.): contracte futures la preț fix cu cumpărători (supermarketuri, exportatori).  Masura 2 - politică agricolă (0,5 p.): sistem de informare publică privind stocurile agregate / sprijin pentru cooperative de stocare coordonată.  NU se acceptă: fixarea administrativă a prețului de iarnă.</p>
--	--	---

26		10 p.	<p style="text-align: center;"><b>1. Răspuns așteptat</b></p> <p>Problema centrală: cooperativa pierde competitivitate pe piață din cauza concurenței prețului cu producătorii externi care au costuri mai mici.</p> <p>Tipul de concurență: concurență prin preț între producători locali și importatori (concurență imperfectă / prin preț). Factorul ofertei afectat: tehnologia de producție (uzată moral) și costurile de producție ridicate față de concurenți.</p> <p><i>0 p.: descriere narativă fără concepte economice; „laptele importat e mai ieftin” fără identificarea factorului ofertei.</i></p> <p style="text-align: center;"><b>2 — 5 puncte</b> (câte 1 p. per element, cu referire explicită la datele din text)</p> <p style="text-align: center;"><b>Element</b></p> <p>1. Diferența de preț (12 lei vs. 9 lei) este semnificativă și percepută de consumatorii urbani ca nejustificată de diferențe de calitate → cererea se deplasează spre substitutul mai ieftin.</p> <p>2. Produsul importat este un bun substituibil pentru cel local — consumatorii urbani trec la alternativa mai ieftină (elasticitate încrucișată pozitivă).</p> <p>3. Consumatorii urbani au acces la mai multe alternative și informații → cererea lor este mai elastică la preț față de cei rurali.</p> <p>4. Consumatorii rurali au preferințe diferite (prospețime, relație personală cu producătorul) → loialitate față de produsul local; costul de schimbare este mai mare pentru ei.</p> <p>5. Segmentele de consumatori reacționează diferit la aceeași modificare de preț — comportamentul consumatorului este influențat de accesul la substitute, preferințe și costul de schimbare.</p> <p style="text-align: center;"><b>3 — 2 puncte</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Soluție</b></p> <p>Soluție cooperativă (1 p.): diferențierea produsului prin calitate certificată, branding local, etichete cu origine, livrare directă la consumator; sau orientarea</p>	<p style="text-align: right;"><b>Punctaj</b></p> <p style="text-align: right;">0,5 p.</p> <p style="text-align: right;">0,5 p.</p> <p style="text-align: right;">0 p.</p> <p style="text-align: right;"><b>Punctaj</b></p> <p style="text-align: right;">1 p.</p> <p style="text-align: right;">1 p.</p> <p style="text-align: right;">1 p.</p> <p style="text-align: right;">1 p.</p> <p style="text-align: right;">1 p.</p> <p style="text-align: right;"><b>Punctaj</b></p> <p style="text-align: right;">1 p.</p>
----	--	-------	---	---

		<p>spre segmentul rural unde cererea este mai inelastică. Soluția trebuie să fie realistă și argumentată economic (nu fixarea prețului).</p> <p>Soluție politică economică (1 p.): subvenții pentru modernizarea echipamentelor producătorilor locali; standarde de calitate echitabile pentru importuri; campanii de promovare a produselor locale; nu se acceptă interzicerea importurilor.</p> <p><b>4 — 2 puncte</b></p> <table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>Criteriu</b></th> <th style="text-align: right;"><b>Punctaj</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Argumentare corectă: segmentarea este rațională pe termen scurt deoarece cererea rurală este mai inelastică, costul de schimbare al consumatorilor rurali este mai mare, iar cooperativa poate menține un avantaj competitiv prin proximitate și prospețime — fără investiții imediate.</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top;">1 p.</td> </tr> <tr> <td>Utilizarea corectă a cel puțin 3 termeni economici relevanți: elasticitate, segmentare, substitut, cost de schimbare, avantaj competitiv, cerere inelastică, diferențiere.</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top;">1 p.</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Criteriu</b>	<b>Punctaj</b>	Argumentare corectă: segmentarea este rațională pe termen scurt deoarece cererea rurală este mai inelastică, costul de schimbare al consumatorilor rurali este mai mare, iar cooperativa poate menține un avantaj competitiv prin proximitate și prospețime — fără investiții imediate.	1 p.	Utilizarea corectă a cel puțin 3 termeni economici relevanți: elasticitate, segmentare, substitut, cost de schimbare, avantaj competitiv, cerere inelastică, diferențiere.	1 p.		
<b>Criteriu</b>	<b>Punctaj</b>									
Argumentare corectă: segmentarea este rațională pe termen scurt deoarece cererea rurală este mai inelastică, costul de schimbare al consumatorilor rurali este mai mare, iar cooperativa poate menține un avantaj competitiv prin proximitate și prospețime — fără investiții imediate.	1 p.									
Utilizarea corectă a cel puțin 3 termeni economici relevanți: elasticitate, segmentare, substitut, cost de schimbare, avantaj competitiv, cerere inelastică, diferențiere.	1 p.									
<b>27</b>	10 p.	<p>1 — 1 punct</p> <p><b>Răspuns așteptat</b> <span style="float: right;">Punctaj</span></p> <p>Problema centrală: decizia de alocare a resurselor proprii (timp, capital) între lansarea afacerii și alternativele disponibile (loc de muncă salariat, depozit bancar), în condiții de incertitudine. <span style="float: right;">0,5 p.</span></p> <p>Tipul deciziei: decizie antreprenorială de alocare a resurselor. Conceptul economic: cost de oportunitate / cost implicit — salariul sacrificat și dobânda sacrificată reprezintă costul implicit al alegerii de a lansa afacerea. <span style="float: right;">0,5 p.</span></p> <p><b>2 — 5 puncte</b></p> <table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><b>Element</b></th> <th style="text-align: right;"><b>Punctaj</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Identificarea corectă a costurilor explicite: 85.000 lei (date din text).</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top;">1 p.</td> </tr> <tr> <td>2. Identificarea costurilor implicite: salariu sacrificat = <math>7.000 \times 12 = 84.000</math> lei/an + dobândă sacrificată = <math>50.000 \times 8\% = 4.000</math> lei/an → total costuri implicite = 88.000 lei.</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top;">1 p.</td> </tr> <tr> <td>3. Profit contabil = Venituri – Costuri explicite = <math>120.000 - 85.000 = 35.000</math> lei (pozitiv).</td> <td style="text-align: right; vertical-align: top;">1 p.</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Element</b>	<b>Punctaj</b>	1. Identificarea corectă a costurilor explicite: 85.000 lei (date din text).	1 p.	2. Identificarea costurilor implicite: salariu sacrificat = $7.000 \times 12 = 84.000$ lei/an + dobândă sacrificată = $50.000 \times 8\% = 4.000$ lei/an → total costuri implicite = 88.000 lei.	1 p.	3. Profit contabil = Venituri – Costuri explicite = $120.000 - 85.000 = 35.000$ lei (pozitiv).	1 p.
<b>Element</b>	<b>Punctaj</b>									
1. Identificarea corectă a costurilor explicite: 85.000 lei (date din text).	1 p.									
2. Identificarea costurilor implicite: salariu sacrificat = $7.000 \times 12 = 84.000$ lei/an + dobândă sacrificată = $50.000 \times 8\% = 4.000$ lei/an → total costuri implicite = 88.000 lei.	1 p.									
3. Profit contabil = Venituri – Costuri explicite = $120.000 - 85.000 = 35.000$ lei (pozitiv).	1 p.									

		<p>4. Profit economic = Profit contabil – Costuri implicite = 35.000 – 88.000 = –53.000 lei (negativ). 1 p.</p> <p>5. Argumentul prietenului este incorect: el calculează doar profitul contabil, ignorând costurile implicite. Din perspectivă economică, Alexandru ar fi mai bine remunerat rămânând salariat și depunând banii la bancă (84.000 + 4.000 = 88.000 lei) față de profitul economic negativ al afacerii. 1 p.</p> <p><i>Notă pentru evaluatori: dacă elevul nu calculează numeric dar explică corect mecanismul profit contabil vs. profit economic, se acordă punctaj parțial pentru elementele 3 și 4 (câte 0,5 p. fiecare).</i></p> <p>3 — 2 puncte</p> <p><b>Recomandare</b> Punctaj</p> <p>Decizie termen scurt (1 p.): pe baza profitului economic negativ, decizia rațională este să nu lanseze afacerea în condițiile actuale, sau să caute modalități de reducere a costurilor explicite / creștere a veniturilor înainte de lansare. Se acceptă și: amânarea lansării până la identificarea unor venituri estimate mai mari sau costuri mai mici. 1 p.</p> <p>Strategie diferențiere (1 p.): specializare pe un tip de reparații neutilizat de concurenți; servicii la domiciliu; garanție extinsă; timp de livrare mai scurt; parteneriat cu magazine de electronice. Soluția trebuie să fie realistă și argumentată economic. 1 p.</p> <p>4 — 2 puncte</p> <p><b>Criteriu</b> Punctaj</p> <p>Condiții pentru profit economic pozitiv: venituri totale trebuie să depășească suma costurilor explicite (85.000) și implicite (88.000) → venituri &gt; 173.000 lei/an; sau reducerea costurilor implicite (ex. acceptarea unui salariu mai mic la locul de muncă alternativ). 1 p.</p> <p>Utilizarea corectă a cel puțin 3 termeni economici: profit economic, profit contabil, cost implicit, cost explicit, cost de oportunitate, profit normal, resurse proprii. 1 p.</p>
28	10 p.	<b>1 — 1 punct</b>

			<p><b>Răspuns așteptat</b> <span style="float: right;"><b>Punctaj</b></span></p> <p>Problema centrală: determinarea numărului optim de lucrători în condiții de randamente descrescătoare și ofertă redusă de forță de muncă, pentru maximizarea 0,5 p. eficienței producției.</p> <p>Legea economică: legea randamentelor descrescătoare (fiecare lucrător suplimentar adaugă tot mai puțin la producția totală). Conceptul: productivitatea marginală a 0,5 p. muncii (MPL) — valoarea adăugată de fiecare lucrător suplimentar.</p> <p><b>2 — 5 puncte</b> (<i>câte 1 p. per element, cu referire la datele din text</i>)</p> <p><b>Element</b> <span style="float: right;"><b>Punctaj</b></span></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Legea randamentelor descrescătoare: factorul fix (spațiul de producție, utilajele) rămâne constant, iar fiecare lucrător suplimentar dispune de mai puțin capital fix → 1 p. MPL scade.</li> <li>2. Decizia optimă de angajare: fabrica angajează rațional până când valoarea produsă de ultimul lucrător (VMPL) egalează salariul (5.500 lei). Dincolo de acest punct, 1 p. angajarea generează pierdere netă.</li> <li>3. Emigrarea reduce oferta de forță de muncă disponibilă local → raritatea forței de muncă crește, ceea ce exercită presiune pentru creșterea salariilor locale. 1 p.</li> <li>4. Salariul comparativ (5.500 lei local vs. salarii mai mari în străinătate) influențează decizia lucrătorilor: dacă diferența de salariu depășește costul emigrării, emigrarea 1 p. devine rațională → piața muncii locale se contractă.</li> <li>5. Interacțiunea dintre oferta descrescătoare de forță de muncă și randamentele descrescătoare creează o presiune dublă: mai puțini lucrători disponibili și fiecare 1 p. lucrător suplimentar adaugă mai puțin → dificultate de extindere a producției.</li> </ol> <p><b>3 — 2 puncte</b></p> <p><b>Recomandare</b> <span style="float: right;"><b>Punctaj</b></span></p> <p>Termen scurt — decizia optimă de angajare (1 p.): directorul angajează până la nivelul la care VMPL = salariu (5.500 lei). Nu angajează lucrători al căror aport la 1 p.</p>
--	--	--	--

			<p>producție valorează mai puțin decât salariul plătit — decizie bazată pe principiul marginal.</p> <p>Termen mediu — automatizare vs. salarii (1 p.): automatizarea reduce dependența de forța de muncă rară și descrescătoare ca productivitate marginală, dar necesită investiție inițială mare; creșterea salariilor atrage lucrători dar crește costurile fixe 1 p. — decizia depinde de orizontul de timp și accesul la capital. Se acceptă ambele variante dacă sunt argumentate economic.</p> <p><b>4 — 2 puncte</b></p> <p><b>Criteriu</b> <span style="float: right;"><b>Punctaj</b></span></p> <p>Argumentare: cererea primarului nu este compatibilă cu comportamentul economic rațional al fabricii — o firmă rațională angajează până la VMPL = salariu, nu mai mult. Menținerea forțată a locurilor de muncă ineficiente crește costurile și reduce profitul, afectând viabilitatea pe termen lung a fabricii și implicit a locurilor de muncă existente. <span style="float: right;">1 p.</span></p> <p>Utilizarea corectă a cel puțin 3 termeni: productivitate marginală, randamente descrescătoare, cost marginal, eficiență, profit, decizie rațională,. <span style="float: right;">1 p.</span></p>
--	--	--	--